

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, KEDD 1923. február 13.

43. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lalbach-palota)

Az ország magyar népéhez!

Magyar Testvéreink!

A Szerb, Horvát és Szlovén Királyság megalakulása után, az ideiglenes törvényhozó testületben az ország nemzeti kisebbségei képviselve nem voltak. De nem voltak képviselve az alkotmányozó nemzetgyűlésen sem. A választói törvény kifejezett rendelkezései ugyanis kizárták az aktív és passzív választók közül azokat a nem szláv nemzetiségű állampolgárokat, akiket a béke szerződések rendelkezései értelmében, nemzeti államaik javára az opció joga megilleti. Joggal remélhettük, hogy az alkotmány meghozatala után, a törvényhozó testület megválasztásában való közreműködésünk elől minden akadály elhárult, mert az alkotmány ezt a jogot egyenlő előfeltételek mellett, nemzetiségre, anyanyelvre és fajra való tekintet nélkül minden állampolgár részére biztosította. Csalódtunk! Az elmúlt esztendő július havában, az első állandó választói névjegyzék összeállításakor, mélyszégyéssel kellett tapasztalunk az a tényt, hogy a belügyi kormányzat egy bizalmas rendelete alapján az alkotmány megsértésével, az összeíró hatóságok mind nélkül tervszerű következetességgel hagyták ki a magyar és német választók tízezreit. Amikor az elmúlt évben szeptember hó 17-én az Országos Magyar Párt hónapok küzdelmei után végre megalakulhatott, az alkotmány sáncaiból kizárt magyar tömegekre tudott csak támaszkodni. Természetes tehát, hogy minden igyekeztünk arra irányult, hogy a magyar nép dolgozó tömegei részére megszervezzük a legalapvetőbb, a legegyszerűbb polgári jogot, a választói jogot. Ebből a célból az előző koalíciós kormányhoz és az összes parlamenti pártokhoz fordultunk orvoslást kérve súlyos sérelmünkre. Egyetlen politikustól, Protics Stoján nemzetgyűlési képviselő kivételével, senkitől választ nem kaptunk. Ez az egyetlen politikai indított parlamenti akciót a nemzeti kisebbségek jogaiért.

A Jugoszláviai Népszövetségi Liga az ország belső konszolidá-

ciója és nemzetközi tekintélye érdekében a koalíciós kormány elnökétől kérte a jogfosztás jóvátevéletét. A belügyminiszter és a kormányelnök is orvoslást ígért. A miniszterelnök kijelentése szerint intézkedések történtek abban az irányban, hogy

az ország nem szláv lakossága is megkapja azt a jogot, melyet az alkotmány és a törvény az ország minden polgára részére egyformán biztosít.

Az ígéretek nem teljesültek. A nemzetgyűlés feloszlata az ország dolgozó magyar népét még mindig az alkotmány sáncain kívül találta. A választásokat olyan határnápra rendelték el, hogy a névjegyzéknek évenként január hónapban való kiigazítása a nemzetgyűlés feloszlata és a választások megtartása közötti időre esett. Erre az esetre a törvény nem gondolt. A törvény hézagai és egymással összhangban nem álló rendelkezései folytán jelentkezni kezdett egy olyan törvényt magyarázat, hogy a március hó 18-án megejtendő választásokon a magyar tömegek sehoh és semmi körülmények között nem szavazhatnak.

Ebben az esetben ismét a királyi kormányhoz fordultunk. Híven a párt programjának ama rendelkezéseihez, hogy a magyarság fölajánlja közreműködését ahhoz a munkához, mely ezt az országot gazdaságilag virágzó jogállamává és a béke biztos támaszává akarja tenni, fölajánlottuk a kormánynak, hogy a Bácskában akciószabadságunkat meg rizve, a Bánságban pártjának jelöltjeit támogatjuk. A megválasztott magyar képviselőknek szabad kezük van a nemzeti kisebbségeket érdeklő minden kérdésben, de minden más kérdésben együttműködnek a kormánnyal.

Nem kértünk ezért sem engedelményt, sem politikai előnyt. Célunk egyes-egyedül az volt, hogy hozzájussunk végre választói jogunkhoz és résztvehetünk a már kiírt választásokon. Fáradságtalan, forró vágyakozásunk, hogy részt vegyünk az ország közéletében, minden szónál jobban bizonyítja államszűkölköt és lojalitásunkat.

A királyi kormány kijelentése szerint gondoskodni fog arról, hogy a választói névjegyzék hivatalbéli kiigazítása január hó 31-ig foganatosítottassék; hogy a kiigazítás alkalmával fölvetessenek az összes nemszlávok, akiket az alkotmány értelmében a választói jog megillet, opciós jogokkal nem éltek és a választói névjegyzékbe fölveve nem voltak. Gondoskodni fog arról is, hogy a választások az ekként kiigazított névjegyzék alapján ejtessenek meg és hogy az alkotmányban és törvényben biztosított gyülekezési és agitációs szabadságunk törvényellenesen ne akadályoztassék. A királyi kormány az e célból szükséges rendelkezéseket tényleg kiadta és kilátásba helyezte nekünk eme rendelkezések teljes és őszinte végrehajtását is. A választói névjegyzékek hivatalbéli kiigazításának befejezése után lelkiismeretes vizsgálat tárgyává tettük, hogy biztosítva van-e a Vajdaság magyarságának a legközelebbi választásokon való részvétele és bekövetkeztek-e ennél fogva a kormánnyal létrejött választási együttműködés előfeltételei.

Eme vizsgálat eredményeként megállapítottuk a következőket:

1., A hatóságok igen sok helyen a névjegyzék hivatalbéli kiigazításakor a magyar választók csak egy hányadrészét vették föl. Egyedül Subotica városában 4000 választó maradt ki a kiigazításakor. A novisadi választókerületben a kiigazítás alkalmával a magyar választók majdnem mindenütt kimaradtak. Hiányos a fölvetel a sombori, az apatini járásban és másutt is.

2., A subotikai törvényszék február hó 6-án kelt 1861. számú határozatában kimondotta, hogy elismeri mindazon egyének választójogát, akik 1923. évi január 6-ika után akár fölszólamlás folytán, akár hivatalból a választói névjegyzékbe fölvetettek,

de ezek csak a március tízen-nyolcadika után megejtendő választásokon vehetnek részt.

Ennek a határozatnak nincs törvényes alapja, a bíróság e hatá-

rozattal túllépte hatáskörét és beavatkozott a törvényhozás jogkörébe. De eme határozat ellen nincs jogorvoslat s eme határozat következtében

csak a subotikai választókerületben körülbelül 15.000 magyar választó nem gyakorolhatja választói jogát.

Hogy a többi bíróság hogyan határozott, hivatalosan még nem tudjuk. Kétségtelen azonban, hogy lesz ellentétes határozat is.

3) A szavazási körletek megállapítása nem a január havában kiigazított névjegyzék alapján történt, aminek az a következménye, hogy az egyes szavazói körletekben a törvényben meghatározott maximális 800 választó helyett 2000-3000 választónak kellene egy-egy helyen, saját községének határain túl szavaznia, ami pedig technikailag kivihetetlen.

4) Az állami bizottság a szavazatszedő küldöttségek elnökeinek kijelölésénél tervszerűleg mellőzte a magyar nemzetiségű jogvégzett egyéneket, ami a magyar választók kitanítását sok helyütt akadályozza.

Eme tények mérlegelése alapján a Magyar Párt vezérőrsbizottsága megállapítja, hogy a kormánnyal létrejött választási együttműködés előfeltételei nem következtek be; emélfogva a pártnak a választáson való részvétele tekintetében szabad keze van.

Ebben a helyzetben a Magyar Párt vezérőrsbizottsága nem látja lehetségesnek, hogy a magyarság számarányát még csak némileg is megközelítő parlamenti képviselőlethez juthasson.

Ezért nehéz szívvel nem lát más utat a maga számára, mint-hogy

ez alkalommal a választásokon nem vesz részt; jelölteket nem állít és teljes passzivitásban marad.

A dolgozó magyar tömegeket pedig arra kérjük, hogy miután részben már fel vannak véve az állandó választói névjegyzékbe, további felvételükért pedig rendíthetetlenül fogunk küzdeni, tartásuk meg irányunkban továbbra is hűségese támogatásukat és teljes

erővel, bátor elszántsággal akkor lépünk a közeleti küzdelem porondjára, ha a választói jogunk valóságos érvényesítését többé semmi hatalom nem tudja föltartóztatni.

Testvéri és bajtársi üdvözléssel

Suboticán, 1923. február 11.

Az SHS. királyság Magyar Pártjának vezérő bizottsága.

Szuboticaí ügyek

A közigazgatási bizottság ülése. A suboticaí közigazgatási bizottság hétfőn délután tartotta meg rendes havi ülését *Pletikoszi*s András dr. főispán elnöke alatt. A bizottság letárgyalta és elfogadta az államtisztviselés, a pénzügyigazgatóság és a tisztviselői hivatal jelentését, majd egy városi jegyző elleni feljelentés alapján elrendelte az illető tisztviselő ellen a fegyelmi eljárás lefolytatását.

Jóvátételi lovakat árverez a város. A legutóbbi magyarországi jóvátételi állat-szállítmányból Subotica város tizenhét lovat kapott. Ezeket most a város elárverez és a befolyt pénzt a hadikárosultak kártalanítására szolgáló alap javára szolgáltatja be. Az árverést kedden reggel nyolc órakor kezdik meg a városi raktárnál.

Kinevezések a suboticaí város-házán. *Pletikoszi*s András dr. főispán-polgármester kinevezést eszközölt a városházán. Nagyrészt már régebben a város szolgálatában álló díjnokokat rendszeresítették rendes városi tisztviselőkké és történt néhány áthelyezés is az egyes hivatalokban. A városi tanácsban küszöbön álló változás kapcsán a legközelebbi napokban újabb kinevezések és áthelyezések is várhatók.

Megnyilt a suboticaí városi takarékpénztár

Három millió dinár városi alapot vett első nap kezelésbe

A suboticaí városi takarékpénztár hosszas előkészületek után hétfőn megkezdte működését. A város új pénzügyintézete azonnal átvette valamennyi városi alapnak, többek között a szegény- és árvaalaprak, valamint a város vagyonát képező többi tartalékalapoknak a kezelését. Ezeket a címeken mintegy 3,100,000 dinárt kezelnek, amely összeg eddig a különböző suboticaí pénzügyintézeteknél volt elhelyezve. A város hétfőn felvette ezeket a betéteket a bankokból és egyúttal rendezte minden suboticaí pénzügyintézetnél fennálló tartozását, úgy, hogy a városnak most a suboticaí pénzügyintézeteknél sem követelése, sem tartozása nincs. Ezzel a város vagyonkezelése teljesen a városi takarékpénztár hatáskörébe megy át.

A városi takarékpénztár igazgatását *Lepedát* Illés pénzügyi tanácsos vette át, aki egyelőre — a napokban várható felmentéséig — még egyelőre tovább vezeti a pénzügyi osztályt is.

Az új pénzügyintézet teljes bevezetéséig egyelőre négy tisztviselőt foglalkoztat, azonban megnehezíti a munkáját az a körülmény, hogy a városi földek eladásának késedelmé miatt a takarékpénztár még nem rendelkezik az alaptőkével és így egyelőre a város vagyonának kezelésén kívül csak betét-üzletekkel foglalkozik. A tervek szerint azonban a város pénzügyintézete a banküzlet valamennyi ágával fog foglalkozni. *Lepedát* Illés, a városi takarékpénztár igazgatója közölte munkatársunkkal, hogy az intézet teljes működésének mostani akadályai már a legközelebb elhárulnak.

Rablógyilkosság két áldozattal

Fegyveres betörők fényes nappal meggyilkoltak a Halasi-uton egy öreg asszonyt és súlyosan megsebesítették egy ismert szuboticaí birtokos feleségét — Az egyik rabló jelentette fel a bűntársait — A tettesek elmenekültek

Hétfőn délelőtt 11 óra tájban a város egyik legforgalmasabb utcájánál: a Halasi-uton (Save Tekelije ulica) példátlanul vakmerő rablógyilkosság történt, amelynek áldozatai egy hetvenhárom éves öregasszony: *Kalmár* Jánosné és *Molnár*-*Megyeri* Mihály köztisztviselőben álló polgári felesége, aki súlyos sebesülten a városi kórházban fekszik.

A véres esemény részletei a következők:

Hogy történt a gyilkosság?

A Save Tekelije ulica (Halasi-ut) 14. szám alatt lakik *Molnár*-*Megyeri* Mihály, suboticaí birtokos, aki a város magyar lakosai között általánosan szeretetnek örvend. A ház, a melyet *Molnár*-*Megyeri*ék laknak öreg családi épület, amelyben *Megyeri*éken kívül csak egy házaspár élt, névszerint *Kalmár* János beteg nyugdíjas vasuti ör, aki feleségével, a 73 esztendőes *Parcsetics* Klárával az épület hátsó részén húzódott meg — egy szoba-konyha lakásban.

Hétfőn délelőtt *Molnár*-*Megyeri* Mihály nem volt otthon, amikor ugy tizenegy óra tájban négy férfi és egy nő állított be az udvarba. *Rosszul öltözött, csavargó külsejű emberek voltak*, akik az udvarra nyíló konyhába kopogtak be, ahol *Molnár*-*Megyeri* Mihályné egyedül tartózkodott.

— *Lakásbizottság vagyunk* — mondta az egyik férfi — *lakás után kutatunk.*

— Itt nincs kérem lakás — válaszolt *Megyeri*né, akinek nagyon gyanus volt az öttagú, morc-képű »lakásbizottság«.

— *Akkor pénzt ide!* — mordult rá a banda vezetője és elővett egy revolvvert s azt rászögezte az asszonyra.

*Megyeri*né megrémült, bement az utcai szobába, ahol a szekrényből elővett 4000 dinárt és a fegyveres férfinek — aki bekísérte a szobába — *leolvasta az asztalra. Ijedten rebegte, hogy ez minden pénze, ennél többet nem adhat.*

A rabló azonban ugylátszik nem hitt *Megyeri*nének.

— *Van még több pénz is!*

— *Nincs több* — erősítette a megrémült asszony.

A rabló — aki egyedül volt már, mert társai elszéledtek mellőle — erre szó nélkül rálőtt *Megyeri*nére, akinek a golyó az arcán furdított keresztül. Előttötte a vér és összesett.

Azután ott hagyta az áldozatát.

Az egyik rabló jelentette fel társait

Mialatt a fegyveres rabló és *Megyeri*né között az utcai szobában ez a jelenet lejátszódott, a banda egyik tagja: *Torkos* nevű notórius csavargó, aki többször ült már betörésért és lopásért kiszaladt a házból és eddig még földerithetetlen okból

átment a közelben levő halasi-uti rendőriaktanyára, ahol jelentette, hogy *Megyeri*ék házában rablók vannak.

A jelentésre két rendőr fegyveresen azonnal a házhoz sietett.

Fegyveres harc az udvarban

A rabló — aki ekkor már végzett *Megyeri*nével — éppen menekülni igyekezett, amikor beléptek a kapun. A veranda-ajtón át próbált kijutni az udvarra, de látván a rendőröket, meggondolta a dolgot

magára huzta az ajtót és a verandáról tüzelni kezdett a rendőrökre.

Valóságos harc fejlődött most ki. *Kucsóv* Markó rendőr viszkozta a tüzet és három lövést adott le az ajtó mögött meghúzódó rablóra, akinek kezéből az egyik golyó kiütötte a revolvert, amely a veranda sarkában levő befőttes üvegek közé repült. A rablónak azonban két revolvere volt, tovább folytatta a harcot és még három lövést (összesen hatot) irányított az ajtón keresztül az udvaron tartózkodó rendőrökre.

Még egy áldozat

Az ajtó mögött a verandán meghúzódó rabló, amikor látta, hogy a helyzet reménytelen — a szobákra át, a konyhán keresztül próbált menekülni. A konyhában azonban találkozott az öreg 73 éves *Kalmár*néval, aki a fegyverropogásra jött át az udvari szobából, hogy megtudja: mi történt? A rabló nem tévovázott: két lövéssel — amelyek az öregasszony arcát találták —

megölte *Kalmár*né, aki összeesett — kirohant az udvarra és a hátsó kerítésen keresztül — a *Militiceva* utcán át elmenekült . . .

Menekülését azonban meglátták a rendőrök.

Elmenekült a rablógyilkos

A kerítésfalon át menekülő rablógyilkosra az udvaron levő rendőrök közül az egyik, aki észrevette, még egyszer rálőtt, de a golyó nem talált, a rabló kijutott a *Militiceva* utcára, ahonnan a beágazó *Kuhačeva*-utcába fordult be. Itt a szolgálatot teljesítő rendőrnek feltűnt a menekülő férfi, aki a revolvert még mindig a kezében tartotta. Üldözöbe is vette, de már késő volt: a rabló a *Zrinszki-téren* eltűnt a szemek elől.

Mielőtt a rendőrök a tett helyszínére érkeztek, a rablás többi résztvevője is elmenekült.

A szemtanúk

A rendőrök puskatütze nagy néptömeget csődített össze kint az utcán, a *Megyeri*-ház előtt. Többen be batorodtak az udvarra és tanúi voltak az izgalmas harc utolsó jeleneteinek.

Zvekan János volt az első, aki a rendőrökkel együtt bejutott a ház udvarára. Ő vette először észre a konyha-ajtó előtt vérben-fekvő *Kalmár*né, aki a konyhából közbe kívánszorgott a pitvarig és aki még élt, amikor segítségére sietett.

— *Jaj János, jaj János* — sirt, hörgött az öregasszony.

Közbe kijött férje, a beteg *Kalmár* is a hátsó lakásból. Az öreg, nyolcvan felé járó ember, süket és így nem hallotta a közvetlen közelében lejátszódó puskaharcot. Nem is tudott semmiről, csupán az utolsó lövés hangjára neszelt fel, amely pont a lakás ablaka alatt dördült el — a menekülő rabló után. *Zvekan* Jánossal együtt — ő volt az első szemtanú. Az öreg, remegő kezű, őszhajú ember görcsösen sírni kezdett, amikor meglátta feleségét, átlőtt arccal — haldokolva.

A sürgősen előhívott mentőknek *Kalmár*néval már nem volt dolguk. Mire megérkeztek — meghalt. *Molnár*-*Megyeri* Mihályt szállították be egyedül a kórházba, akinek sérülése nem életveszélyes.

Mit mond a férfi?

Molnár *Megyeri* Mihály, a megtámadott asszony férje a következőket mondta:

— Fél-tizenkettő felé, közvetlenül a rablógyilkosság után érkeztem haza a városból. Utközben láttam — a *Zrinszki-téren*, — hogy a rendőr valakit üldöz. Érdeklődtem, hogy mi történt, de senki se tudott felvilágosítást adni. Amikor hazaérkeztem és bementem a konyhába, a feleségem egy széken ült, az arca csupa vér volt. Akkor már itt voltak a mentők, a hatóság emberei, akik megkezdtek a kihallgatását azoknak, akik a rablógyilkosság eseményeinek szemtanúi voltak. A vallomásokból tudtam meg a részleteket, tőlük hallottam, hogy itt tulajdonképpen mi történt.

— A feleségemet beszállítottuk a kórházba. Sérülése nem súlyos.

— Igazán nem tudom, hogy miért szemeltek ki pont engem a rablók. Én azt hiszem, hogy ők nem hozzám akartak jönni, hanem testvéremhez, aki nagy összeget vett föl tegnap egy sertésszállítmány lebonyolításra. A rablók valószínűleg összevetésztettek bennünket.

A nyomozás

A véres rablógyilkosság tettesének kinyomozását a rendőrség rögtön megkezdte. A nyomozással megbízott *Bacsevics* rendőrkapitány azonnal intézkedett, hogy *Torkost*, akit csuineven *Hosszunak* hívnak, letartóztassák. A kiküldött detektívek *Torkost* még abban az órában megtalálták lakásán — és bevitték a rendőrségre, ahol kihallgatták.

Kezdetben mindent tagadott. Szembesítették a kórházban fekvő *Megyeri*nével, aki felismerte benne a banda egyik tagját.

A nyomozás eredménye

A vakmerő rablógyilkosság ügyében a rendőrség nyomozása hétfő este azonban már eredményre vezetett. Délután hazaérkezett *Karakasevics* Gábor rendőrfőkapitány, aki egy napig távol volt Suboticáról és azonnal átvette a nyomozás vezetését. Elsősorban is a helyszíni szemlét tartotta meg *Karakasevics* főkapitány, majd szigorú razzit rendelt el az egész város területére. A hétfő délután folyamán valamennyi kávéházban, korcsmában és egyéb nyilvános helyen rendőri razzia volt, amelynek eredményeképp számos előállítás történt a rendőrségen.

Az esti órákban azután *Karakasevics* főkapitány újból kihallgatta a letartóztatott *Torkost*, a ki végre töredelmes vallomást tett. Bevallotta, hogy résztvett a rablógyilkosságban és részletes vallomásaiban nagyon értékes adatokat juttatott a rendőrség kezére bűntársaira vonatkozólag.

Vallomása alapján a rendőrség azonnal a legszélesebb körű nyomozást indította meg a rablógyilkosság többi tettese után, akiknek a kilétével most már tisztában van a rendőrség. Dél óta az egész rendőrlégénység és a detektívtestület permanenciában van és sűrű egymásutánban mennek ki az őrzőjáratok a város legkülönbözőbb perifériáira.

A rendőrség szerint az eddigi adatok — amelyekről részletesebben most még épp a nyomozás érdekében nem lehet írni — azt mutatják, hogy a hatóság egy nagystíli rablóbandával áll szemben, amelynek kézrekeríteni a rablógyilkosság többi résztvevőit is megoldást fog nyerni. A rendőrségen későn este azt az információt adták munkatársunknak, hogy a rablógyilkosság számai egész detektívregényhez hasonló részletekhez vezetnek.

A rendőrség véleménye szerint azonban feltétlenül sikerülni fog esetleg még az éjszaka folyamán kézrekeríteni a rablógyilkosság többi résztvevőit és erre nézve már a késő esti órákban megtörtént minden intézkedés.

Néha a nemszlávok választójoga is fontos...

Egy suboticei nemszláv csoport a radikális pártnak kötötte le szavazatait

Hogy a hatóságok milyen előzenyeken tudnak lenni a nemszlávok választójogával szemben is, annak tanulságos példája a következő:

Van Subotícán egy mintegy kétszáz tagot számláló nemszláv csoport, amely — nem tudni mi okból — a radikális párt szolgálatába szegődött és kötelezte magát arra, hogy a márciusi választásokon a radikális párti jelöltek fogja támogatni.

Ezt a mintegy kétszáz szavazót már január 5-ike előtt felvették a választók névjegyzékébe, így tehát ezek már részt vehetnek a márciusi választásokon. De mivel itt kivételes esetről van szó és a szóbanforgó választók egytől-egyig nemszlávok, a suboticei törvényszék a választói névjegyzék záradékolása előtt, hétfőn délelőtt azt a sürgős kérdést intézte a suboticei városi hatósághoz, hogy a bejelentettek közül nincs-e olyan, aki idegen állam javára optált.

Ez a kérdés hétfőn délelőtt érkezett a városházára és az addig tapasztalt szokástól és gyakorlattól eltérő módon a városi hatóság azonnal, még a hétfő délelőtti folyamán, ellenőrizte mind a kétszáz választó adatait és soronkívül ugyancsak még hétfőn délelőtt értesítette a törvényszéket, hogy az érdekelték között nincs egy olyan sem, aki külföldi állam javára optált.

Ilyen sürgősen s ilyen példás előzetes módon jutnak szavazati joghoz néha a — nemszlávok is.

A suboticei demokrata-párt válsága

Két demokrata választási lista — azonos jelöltekkel

A suboticei demokratapártban beállt válság, amely előreláthatólag pártszakadásra fog vezetni, érdekes újabb fordulatot vett. A párt jelölő értekezletén már úgy látszott, hogy az ellenzéki csoport aláveti magát a többség akaratának, azonban időközben az ellenzék vezére Létics Grga kijelentette, hogy a vezetése alatt álló ellenzéki csoport nem ismeri el a párt jelöléseit szabályszerűeknek és külön listával fog a választásokba menni. Ezt a nyilatkozatot vasárnapi számunkban már közöltük és az abban foglaltakra a demokratapárt vezetőségének egyik tekintélyes tagja a következő nyilatkozatot tette a »Bácsmegyei Napló« munkatársa előtt:

— A Létics Grga nyilatkozatában fogalalt azt a vádat, hogy nem járunk el szabályszerűen a jelöléseknél, nem vehetjük komolyan. A jelölő értekezleten részt vett Létics is és amint az ő megjelenése ellen nem emelt senki kifogást, ugyan úgy nem volt kifogásolható egyetlen más kiküldöttnek a részvétele sem. Azok a vádak, hogy egyes meghatalmazásokról hiányzott a hivatalos bélyegző, nem vehetők komolyan.

A demokratapárt nem veszi figyelembe a Létics-csoport akcióit, hanem ettől függetlenül kitart az eredeti jelölések mellett, amelyek változatlanul fennmaradnak továbbra is, mint a párt hivatalos döntésének eredményei. Az ellenzéki csoport is köteles volna alávetni magát a többség határozatának, ha azonban ezt nem teszi, a következményekért ő felelős.

Munkatársunk megkérdezte a nyilatkozó politikust, hogy a változott viszonyok között is fentartja-e a párt Létics Grga jelölését, akit a suboticei szállási eljárás részére jelöltek. Azt a választ kaptuk, hogy igen,

a demokrata lista teljes egészében változatlan marad és Létics Grga a hivatalos listán is szerepelni fog, mint a párt jelöltje. Így tehát előáll az a helyzet, hogy a demokrata-pártiak két szembeálló listáján részben azonos jelöltek fognak szerepelni.

Amint egyébként beavatott helyről értesülünk, a demokratapárt be-

gradi főbizottsága utasította a suboticei pártvezetőséget, hogy ne hitelesítse egyelőre a jelöléseket. Ebből arra lehet következtetni, hogy a főbizottság a pártszakadás elhárítása érdekében meg akarja változtatni a ban ettől teljesen függetlenül tovább jelöléseket. A Létics-csoport azonban folytatja önálló szervezkedését és a külön jelölések előkészítését.

Románia és Magyarország között nincs diplomáciai konfliktus

Megcáfolják a bécsi lapok híreit

Budapestről jelentik: Szombaton délelőtt néhány óras késéssel érkezett meg Budapestre a bukaresti gyorsvonat. A késés oka az volt hogy Romániában és Erdélyben hatalmas hófúvások eltorlasztották a pályákat, úgy hogy az ottani vasutak legnagyobb része nyílt pályán vesztegel. Ép ezért a román királyi vasutak a Magyarországnál jövő vonatokat már nem is vetik át s a Budapestre induló gyorsvonat pedig kénytelen volt Békéscsabán vesztegelni.

Ezt a hírt a Magyar Távirati Iroda hivatalosan tovább adta Bécsbe, a bécsi lapok azonban azzal a kommentárral közölték, hogy a vasúti forgalom megszűnése a román magyar diplomáciai viszony megszakítását jelenti. Sőt akad-

lap, amely már a két állam közötti konfliktus kitöréséről is tudni vélt.

A bécsi lapok híradása dolgában illetékes helyen a következő kijelentést tették:

— Minden olyan kommentár, mely a romániai vasutvonalakon beálló forgalmi zavarokból a két állam közötti diplomáciai viszony megszűnésére következtet, légből kapott koholmány. Magyarország és Románia között ugyanolyan diplomáciai viszony áll fenn, mint addig. Ez tegnap óta miben sem változott, amit legjobban bizonyít az, hogy a vizumok és utlevelék kiállításában sincs fennakadás. Mihelyt a román királyi vasutakon sikerül szabaddá tenni a pályákat, ismét megindul a rendes forgalom.

Százmilliós valutapanama Zagrebben

A triesti Hacker és Krausz cég bukásának következményei
A Horvát Leszámitolóbank ötvenmillió dinárral károsult

A múlt hét végén nagy konsternációt keltett Zagrebben a Hacker és Krausz triesti textilnagykereskedő cég fizetésképtelensége, ami nagy arányainál fogva erős megrázkódtatást idézett elő a jugoszláviai kereskedelmi életben.

A triesti Hacker és Krausz cég bukásának részletei és méretei még nem ismeretesek pontosan; először nyolc millió ltra passzíváról beszéltek, míg most úgy tudják, hogy egy zagrebi bank maga ötvenmillió dinárral károsodott. A csőd súlyosan érint azonban sok más jugoszláviai kereskedőt is, mert a triesti cégnek nagyrészt Zagrebben, Beogradban, Ljubljánában és Mariborban voltak hitelezői. Hackerék a dinár emelkedésére spekuláltak, ennek folytán több jugoszláviai kereskedővel és állítólag a Horvát Leszámitoló bankkal is valutaüzleteket bonyolítottak le. Kumanudi és Plavsics dinárjavító akciója idején a tőzsdei árfolyamnál drágábban vette a dinárt és nagy összegben, törvénybeütköző módon csempészték ki a dinárt Triestbe a Hacker és Krausz cég számára. A cégnek — amelyet 1921-ben alapított Francesco Hacker és Giulio Krausz triesti kereskedő — a dinár értékének a zuhanása idézte elő.

A bukás nagy méretei és a cég erős jugoszláviai érdekelttsége miatt a pénzügyminisztérium is vizsgálatot rendelt el a csődbejutott cég és üzletfelei ellen. A pénzügyminisztérium által kiküldött vizsgáló bizottság már néhány nap óta Zagrebben tevékenykedik, hogy a Hacker és Krausz cégnek, valamint a vele összeköttetésben állott cégeknek együttesen lebonyolított üzleteit felülvizsgálja.

A vizsgálat eddigi eredményeképpen máris számos zagrebi céggel szemben terhelt bizonyítékok merültek fel, hogy ezek is gyanús, sőt törvénybeütköző üzleteket kötöttek.

Magának a Hacker és Krausz cégnek az összeomlása máris befejezett tény. A múlt hét elején amikor a fi-

zetésképtelenség már nyilvánosságra került, számos érdekelt jugoszláviai kereskedő és pénzember Triestbe ment, hogy ott megmentés, ami megmenthető, ha pedig ez nem lehetséges, a kétes üzletek nyomait eltüntessék. Triestben ez alkalommal drámai jelenetek játszódtak le. Egy károsult zagrebi kereskedő megtámadta Krausz Gyulát, akit csak nehezen lehetett az elkeseredett ember kezei közül kiszabadítani. Egy másik kereskedő, aki vesztesége mellett büntetéstől is tartott, öngyilkosságot kísérelt meg.

A zagrebi lapok mind részletesen foglalkoznak a nagy bukással és erős kampányt indítottak a Horvát Leszámitoló Bank ellen, amely a legnagyobb mértékben van a bukásnál érintve. A vizsgálat ugyan még nem derített ki terhelt adatokat a bank ellen, az már bizonyos, hogy a Leszámitolóbank igazgatói és tisztviselői ellen, akik a Hacker és Krausz cég üzleteiben állítólag részesedtek, meg fogják indítani a büntető eljárást.

Sztojadinovic pénzügyminiszter személyesen érdeklődik a vizsgálat iránt és kijelentette, hogy mindazokat, akik a Hacker és Krausz céggel meg nem engedett üzleteket kötöttek, a legszigorúbban meg fogják büntetni. Minden attól függ természetesen, hogy a vizsgálatot hogyan folytatják le; zagrebi jelentés szerint a bizottság eddig csak a Jacob Brunner triesti cég zagrebi fiókjának könyveit vizsgálták felül. A vizsgálatnál hír szerint politikai momentumok is szerepet játszanak és kérdéses, hogy a kormányban megvan-e az elhatározás, hogy a Horvát Leszámitolóbank ellen erőlyesen fellépjen. A bank ugyanis érdemeket szerzett a kormánytól, mert nagy eredménnyel kontraktarozta annak idején Kumanudi és Plavsics pénzügyi politikáját. Beavatottak úgy tudják, hogy a Leszámitolóban a Hacker és Krausz cég bukásánál ötven millió dinárt veszített.

Egyik zagrebi lap azt írja, hogy Sztojadinovic pénzügyminiszter nem fogja megbüntetni a Leszámitolóbanknak a valuta kihágásokban bűnös vezetőit, sőt rá fogja bírni a bankot arra, hogy Beogradban fiókot létesítsen és annak vezetőségébe a kormányhoz közelálló embereket vegyen fel.

Egyre árad a Duna

Az apatini hajóállomás és környéke víz alatt

Apatinból jelentik: A Duna-áradása egyre tart. Hétfőn reggel hét órától este 6 óráig 11 centiméter volt az emelkedés. Az áradás már a gátakat és töltéseket veszélyezteti. A hatalmas fűrésztelepet védő gátból csupán pár centiméter van még a víz színe fölött.

A hajóállomást hétfőn elbortotta az ár. A dunaparti korcsmák és halászpületek víz alatt vannak.

A bellyei uradalom felőli részen a víz sok özhullát sodor magával. A parton fekvő tűzifamennyiség egy részét az ár elsodorta.

A mentési munkálatok lázasan folynak. A gátakat és töltéseket mindenütt megerősítik.

Novisadról jelentik: A Duna hétfőn 35 centiméterrel emelkedett. Attól tartanak, hogy ha az áradás nem fog hamarosan megszűnni, a környék víz alá kerül.

Budapestről jelentik: A Duna apadása megkezdődött. A legutolsó jelentés óta 44 centiméterrel leszállt a vízáradás. Az árvízveszedelem okozta kár nem olyan jelentékeny, mint az első percekben gondolták. Az uipesti árvízkárosultak részére állami támogatást nyújtottak. Budapest vízkorlátozása még néhány napig fog tartani.

A három vagon buza meséje

Egy novisadi szélhámos suboticei vendégszereplése

Veszedelmes szélhámost tartóztatott le a novisadi rendőrség Paics Zsarkó állítólagos terménykereskedő személyében. Paics régebben igen gazdag ember volt, nagyobb földbirtokai voltak, de vagyonát eltékozolta, elkártyázta s adósságokba verte magát. A napokban, mint terménykereskedő tűnt föl Novisadon. A zagrebi Dekos cégnek három vagon buzát kínált eladásra 190 ezer dinár értékben. A buza árát a fuvarlevél másolatának fölmutatása után kellett volna kifizetni a zagrebi cég novisadi fiókjának. Paics azonban nem mert személyesen a pénzért menni. Leutazott Subotícára és itt egy Kaufmann nevű ügynöknek átadta megbízásaként a fuvarlevél másolatokat, hogy menjen át Novisadra és vegye föl a szóbanforgó összeget.

Kaufmann gyanusnak találta Paics viselkedését és érdeklődött a vasutigazgatóságnál, hogy föladták-e a gabonát. Kiderült, hogy a fuvarlevél közönséges hamisítvány és a három vagon gabona is csak a levegőben van. Kaufmann visszament Paicshoz, aki a Városi kávéházban várta és beleegyezett abba, hogy együtt utazzanak Novisadra. Novisadon elmentek a Dekos céghez, ahol Kaufmann leleplezte Paicsot. Rögtön jelentést tettek Paics ellen a rendőrségnek, ahol a csalót letartóztatták. Az eljárás Paics ellen megindult.

A bunyevác tanulók hittan órái

A suboticei gimnázium igazgatójának nyilatkozata

A következő helyreigazítást kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Nagyon szépen kérem Szerkesztő urat, hogy az igazság érdekében és a sajtótörvény alapján sziveskedjék a „Bácsme gyei Napló“-nak f. évi február 8-án megjelent 38-iki számában közzétett „A szülők hadat üzentek a suboticei főgimnázium igazgatójának“ című cikkével szemben a következő helyreigazításnak helyt adni:

„A főgimnáziumban a tanulók száma ezren felül van, a szerbhorvát tagozat közel hatszáz tanulót számlál. Ezen nagy számból — becses lapja is megerősíti ezt — hatvankét személy írta alá a főgimnázium igazgatójának személye ellen Subotica város főispánjához intézett beadványt, akik azonban nem mind szülők, hanem csak kis részük. Ebben a város főispánjánál járt küldöttségbe felvezettek a visszatartó mozgalom vezetői nemszülőket, sőt gyermekeket is az utcáról. A főgimnázium igazgatóságához is érkezett egy beadvány tíz személy aláírásával, akik közül szintén heten voltak szülők. Valószínű, hogy a főispán urhoz beadott memorandum hatvankét aláírójának nagy része nem is szülő. És ha van is köztük elenyészően kis része tanulók szülőinek, ezek azt a beadványt csak fenyegetések hatása alatt és nem a saját indító okukból írták alá, mert ezt a mozgalmat olyan emberek vezetik, akik nem szülők, nem voltak és nem is lesznek soha szülők.

Valótlan az, hogy a tanulók nem járnak el a hittani órákra. Az igazság kedvéért pontos számokat bocsátok Szerkesztő ur rendelkezésére, amelyek valódiságáról bármikor meggyőződhetik: nem jár hetvennégy tanuló a hittani órákra és százhetvennyolc rendszeres látogatója azokat. A nem járó hetvennégy tanuló közül is sokan már visszatérnek a

vallástani órákra. Azok is, akik nem járnak el a hittani órákra, csak azon fenyegetés miatt maradnak el, hogy eltűntek az oltári szentségtől és Szkenderovics ur fenyegetései miatt, akiről különben ismeretes Suboticán, hogy mint volt hitoktató értett a veréshez és üldözéshez, ami miatt panaszt is emeltek ellene.

A harc ezen módja tisztességtelen és azok lelkét terheli, akik azt vezetik. Ilyen áskálódások miatt tette magát lehetetlenné Szkenderovics ur is az iskolában és ily módon biztosan nem fog visszatérni a gimnáziumba. Még kevésbé fog ilyen rágalomokkal az igazgató és a többi tanárok tekintélyének ártani, akik

ellen ilyen meddő lármába kezdtek. Sem a közoktatásügyi és vallásügyi miniszterek, sem a kormány elnöke nem engedik magukat valótlán, szemfényvesztő beadványokkal félrevezettetni.

A szülők és a tanulók is nagyon jól tudják, hogy a főgimnáziumban nem üldöznek és nem bántanak senkit és semmit: sem a katolikus vallást, sem a bunyevác gyermekeket. Az igazságot eltakarni nem lehet, előtte meg fognak alázkodni és megsejyenyülni az áskálódók és rágalmozók.

Subotica, 1923. február 10. Kiváló tisztelettel a főgimnázium igazgatósága: Th. Borovnyak, igazgató.

A választási frontról.

Ellentétek a Protics-pártban — Radics élelmiszterrel agitál Dalmáciában

A jelöltek névsorának benyújtására kitűzött határidő közeledtével valamennyi kerületben igyekeznek a pártok a jelöléseket megejteni. A listák összeállításánál, a kerületek felosztásánál a beogradi pártközpontokban erős személyi harc folyik a jelöltek, illetve jelölt-aspiránsok között és többé-kevésbé valamennyi pártban újabb kisebb frakciók és érdekcsoportok keletkeznek az egyes jelöltek körül. Így — mint a Politika közli, — legújabbban a Protics-pártban merült fel válság dr. Gavriła és dr. Mihajlevics hívei között. Bár a válság oka nem került nyilvánosságra, beavatott körökben úgy tudják, hogy azt a választási kampány idézte elő.

Mint Sarajevóból jelentik, Protics hívei egész Boszniában külön jelölt-listát állítanak fel. Hír szerint a párt listavezetői a boszniai kerületekben Klicin Mita, Gavriła Emil dr. és Ivancevics Pero tanár lesznek. Ivancevicsnek, aki most fog átlépni a hivatalos radikálpártból a Protics-csoportba, dr. Markovics Lázár igazságügyminiszter lesz a Pasics-csoport listáján az ellenfele. Protics Sztoján vasárnapi rumai utjáról a Tribuna azt írja, hogy a népgyűlésen csak nagyon kevesen jelentek meg és a Szerémségben

Proticséknak semmi kilátása sincs a sikerre.

Jovanovics Ljuba kultuszminiszter és Miletics Szilvákó egészségügyi miniszter, a novisadi kerület radikálpárti listavezetője hétfőn déli 1 órakor Beogradból Novisadra érkeztek. Az állomáson Szlepcsevics Milán főispán és a novisadi radikálpárt küldöttsége fogadta a minisztereket. Gyorgyevics Mita, novisadi kerületi jelölt üdvözlőbeszédére Jovanovics miniszter válaszolt. Délután 4 órakor a miniszterek résztvettek a görögkeleti templom Száva-ünnepén, este pedig megjelentek a pártnak a Szloboda-szállóban rendezett népmulatságán, ahol Jovanovics Ljuba kultuszminiszter nagyobb politikai beszédet tartott.

Jankovics Velizár vasutügyi minisztert a skopljei kerületben vasárnap egyhangulag listavezetővé választották. Jankovics minisztert ezenkívül Krajinában mint listavezetőt és Bakarban mint kerületi jelöltet kandidáltak.

A radikálpárt vasárnap Jagodina-ban gyűlést tartott, amelyen Popovics Velját, a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetőjét listavezetővé jelölték. Klodovában Kjuscs kerület részére listavezetőül Brkics Uros volt képviselőt, helyettesül Gajics

Radát jelölték.

A demokratapárt Pozsarevác kerületben listavezetővé dr. Marinkovics Voja volt minisztert választotta. A nisi kerületben Agatonovics Radoszav, a slunyi kerületben Zsivanovics Vojszláv nyugalmazott tábornok a listavezető.

A független jugoszlávok pártja vasárnap Bakarban konferenciát tartott, amely alkalommal táviratilag üdvözölték Davidovics Ljubát. A sürgöny szerint a párt tagjai ígéretet tesznek arra, hogy összetartanak a demokrata eszmékért való harcban, Davidovics mellett, Pribicevics demokrata-pártjával szemben.

Radics István pártja erős agitációt fejt ki Dalmáciában, amelynek politikai célra nagy összeg áll rendelkezésére. Mint Sibenikből jelentik, hétfőn reggel két vagon élelmiszer érkezett oda, amit Radics párt-híveinek küldött agitációs célokra.

Az új zsidó kórház orvosai

Áprilisban megnyitják a kórházat

A humanitárius intézményekben meglehetősen szegény Vajdaság néhány hét múlva jelentős közegészségügyi intézménnyel lesz gazdagabb. Április közepén átadják rendeltetésének a Singer Bernát szeretetház egyesület új kórházát, amely már jórészt berendezve, felszerelve várja, hogy a betegeket befogadhassa.

Az új kórház iránt az egész Vajdaságban nagy az érdeklődés, amit legjobban mutat az, hogy mindenfelől érkeznek jótékonyadományok, amelyek a kórház megnyitását és fennmaradását igyekeznek lehetővé tenni. Az önként felajánlott alapítványok és hozzájárulások összegét a kórház elnöksége a valutáris viszonyokban beállott változásra való tekintettel felemelte, s e felemelt összegek befizetése is folyamatban van.

Vasárnap délután megalakult az új kórház ügyeit intéző bizottság. A bizottság tagjai a Szeretetház elnöksége, a suboticei orvosok s a Szeretetház közgyűlése által delegáltak.

A kórházi bizottság elnökéül dr.

Lányok

A nagy áhitatos esőndben melán borul az ebédutáni forróság a vidékre. Az akácia sátoros lombjai modulatlanul őrzik a lepedőnyi árnyékos helyet. Minden alszik, csupán három sárga rigó kering a fák között, bomolva, játszadozva a napsugárban. Ugy lehet, valami csintalan rigó menyecske az egyik, amelyik kacérul csalogatja maga után a bohó ifjakat. Végül azok is megunják a játékot s leereszkednek az egyik ágra. Ennek következtében a levelet vágó, szemtelen kis hernyó lepottyan egy szabályos hullámszerű rózsaszínű bluzra.

— Jaj! riad fel a bluz tulajdonosa, vedd le kérlek, gyorsan.

Két karcu ujj szeszélyesen összegömbölyül, a hernyóhoz közel helyezkedik és zsupsz, úgy elröpül az irigylésre méltó kis rovar mintha szárnyai lennének.

A két leány pedig egymást átkarolva, tovább sétál. Az egyik vékony, karcsú, elegáns alak. Azzá segít még a drága divatos pongyola, mely nyakát szabadon hagyja. Ragyogó fekete szemével, pisze orrocskájával, egészséges piros vértől duzzadó szájával, ellentétes arca mélyen majdnem fájdalmas kifejezés.

— Azóta nem is voltál Pesten?

A kihez beszél, rózsaszínű kartonruháival, szőke hajával, kifejezéstelen, de életvidor kis arcával, igen igénytelenül néz ki mellette.

— De voltam két hétig februárban. Valami csodálatos, nagy örömmel készültem rá, a második héten meg már alig vártam, hogy visszajöjünk.

— Miért?

— Ott senkit sem ismerék. Itt mindenki ismerősöm.

— Ez legalább is gyanus. Én hallottam valamit.

— Nem is igaz semmi. Mit hallottál?

— Látod, elpirulsz. Nyikos Bandi udvarol neked?

— Ugyan, hogy mondhatz ilyet. Udvarolni! Összejövünk néha. De te magadról beszélj. Hallottam, hogy a télen egy tucat kosarat osztottál szét. Igaz?

— Körülbelül.

— Miért? Még mindig nem tetszik senki sem?

A lány megáll egy pillanatra és sóhajt:

— Nem. Én sohasem fogok a szerelem boldogságában részesülni!

— Hogy mondhatz ilyet?

— Tudom.

— Oh, tulzasz. Akit úgy körülrajonganak...

— Engem? Nem érdeklődik én irántam a világon senki. Ami bárkinek is tetszik bennem, az a pénzem. Éh, de te úgy sem érted ezt!

— Azért, mert gazdag vagy, ne szeretne senki?! Hiszen te amellet szép is vagy! Nagyon szép!

— Az mindegy. Mit gondolsz, ha csunyább volnék a legcsunyábbnál, nem volna-e ugyanannyi széptevőm? Akkor se a pénz tetszene neki, hanem én? Hiába, ezen nem lehet változtatni. Eu-

gem nem lehet a pénzemtől elválasztani. Mi egyek vagyunk. És nem engem akarnak elvenni, akivel a pénz jár, hanem a pénzt, amivel aztán én is vele járok. Különben ez a leglogikusabb dolog.

— Hogy érted ezt?

— Ha van olyan férfi, aki nem törődik a pénzzel, az nem közelít én hozzám, nehogy pártivadásznak tűnjék fel. Egyszerűen lehetetlen, hogy én olyan férfakkal találkozzam, akik tudnak rajongani még az ideálokért, akik szeretnek önmagukért s akit mi is tudnánk szeretni teljes meleg szívünkkel, akit várva várunk, mert már álmainkban sokszor megjelent s akit én sohasem fogok megismerni. Pedig én úgy tudnék szeretni! Talán ki is nevezsz, Tilda, de én igazán sokszor úgy érzem, hogy szerelmes vagyok. Valami fájó, szomorú, de azért édes és boldogító érzés vesz erőt rajtam és olyankor sírni tudok, nagyon keservesen, hogy senki sincs, akire ezt a hatalmas érzést pazaroljam.

— Hát Pokomándy Feri?

— Pokomándy? — nevetett Keserű gunnyal Lenke. — Az igaz, hogy csinos fiú, de csak elmondok egy esetet, hogy ítéld. Mult héten, mikor ideutazásunk előtt a bucsut tartottuk s a lakás telve volt vendégekkel, valamit keresni akartam a dohányzóban. Az ajtó nyitva volt s én kihallottam, amint Pokomándy egy másikkal beszélgetett. Nem szokásom a hallgatóság, de most egy pillanatra megálltam. Pokomándy hallottam, amint nevetve mondta:

— Kissé lemondás, de legalább versenyistállót tarthatok.

— A legokosabb, ha a leányt beteszted a takarédba, mondta a másik s a pénzzel mégy nászutra.

— Hogy mit felelt rá Pokomándy, nem tudom, mert elfelejtettem, de mikor később mellém telepedett, biztosan azért, hogy még elutazásunk előtt megkérjem, megkérdeztem tőle, nem-e volna-e okosabb a papával kiegyezni s egyszerűen megkérni a hozományomat. Természetesen, nem láttam azóta.

— Nem fogsz férjhez menni e szerint soha?

— Oh, dehogyan nem, majd egyhez, a sok közül. Bizonytal, ha már nagyon fogom unni ezt a boldogító leányságot, mondom, egy unalmas délután valakinek igent fogok mondani. Legkevésbé sem izgat, hogy ki és milyen lesz. Ha, nem ez nem érdekes. Beszélj inkább a magad dolgaról. Szerelmes vagy?

Tilda előbb elpirul, majd az ujjára mutat, amelyen egészen keskeny kis karikagyűrű ragyog.

— Ezt tőle kaptam.

— Kitől? Tőle?

— Hiszen tudod, mondtad az előbb.

— Nyirkos?

Tilda bólint. Amaz a másik szorosabban magához szorítja barátnöje karját, szeme nedves fényben csillog.

— Szeretitek egymást?

— Két hét múlva lesz a nyilvános elfegyzés.

— Hogy kezdődött?

— Oh, nagyon egyszerűen. Eleinte csak ritkán találkoztunk, de olyankor

Wohl Józsefet, alelnökül dr. Faragó Gézást s titkárául Schwimmer Bélát választotta.

A kórházi bizottság megejtette a megnyitandó kórház orvosi állásaira is a jelöléseket. A belgyógyászati főorvosi állásra dr. Török Bélát, a sebész főorvosi állásra dr. Wilhelm Imrét kandidáltak egyhangulag, az alorvosi állásra pedig a jelentkezők közül fognak választani. A kórház

igazgatói teendőinek ellátásával dr. Török Bélát bízták meg.

A két megválasztott főorvos Polák Lajos alelnökkel, akinek fáradhatatlan buzgalma a mintaszerű kórházat megteremtette, a kórház megnyitásához szükséges felszereléseket beszerzik, úgy hogy áprilisban a kórház teljesen készen álljon már az érkező betegek befogadására.

Előkészületek a dalmáciai harmadik zóna megszállására

A dalmáciai határmegállapító bizottság tárgyalásai Beogradban

A rapallói szerződésnek az olasz kamarában történt ratifikálása folytán, — mint Rómából jelentik, — a dalmáciai harmadik zónában levő olasz csapatok parancsot kaptak, hogy tegyék meg az előkészületeket a megszállott területeknek tíz napon belül való kiűritésére.

Hétfőn délelőtt megérkeztek Beogradba a dalmáciai vegyes határmegállapító bizottság jugoszláv tagjai, Milics tábornok, Prica admirális, Silovics tanár, Racics és dr. La-

ginja Matko. A bizottság még a délelőtti folyamán hosszabb konferenciát tartott a külügyminisztériumban. A tanácskozások során elhatározták, hogy mielőtt a római szenatus is jóváhagyja a szerződés ratifikálását, a delegáció azonnal megkezdi a határok pontos megállapítását. Ebből a célból a külügyminisztérium felkéri az olasz kormányt, hogy delegátusait szintén küldje majd ki a határmegállapításához.

Szabaddá tették a vasuti forgalmat a Ruhr-vidék és Berlin között

Erős agitáció a Ruhr-köztársaság érdekében

A német kancellárnak az a kijelentése, amely szerint a német kormány hajlandó tárgyalni a megszálló hatóságokkal, úgy látszik jobb belátásra bírják a franciákat. A német kormány engedékenysége, amely Cuno kancellár szavaiból megnyilatkozik, már a francia megszálló hatóságokból is kiváltotta az első engedékeny és békülékeny intézkedést.

Mint ugyanis Essenből jelentik, a franciák ismét szabaddá tették a közvetlen vasuti forgalmat Esser és Berlin között, miután Schonhorsnál a franciák megszüntették a zárlatot. Ezenkívül engedélyezték a vasutaknak a francia megszálló hatóságok a felszedett sínek kijavítását. Az engedmény természetesen csak a személyforgalomra és az élelmiszer-

szállításokra vonatkozik, mert a szén kivitele a Ruhr-vidékről továbbra is tilos.

Emellett azonban kísért újra a Ruhr-területnek önálló állammá való alakítása is. Egy párisi jelentés szerint ennek a mozgalomnak a vezetője, Smeetz nyilatkozott az »Echo de Paris« munkatársának arról, hogy miképpen lehetne az önálló állam tervét megvalósítani. Kijelentette, hogy erélyes intézkedésekre volna szükség, elsősorban ki kellene utasítani Hatzfeld herceget, a birodalmi kormány főbiztosát a Ruhr-vidékről, mert ő az ellenállási mozgalom vezetője. Szükségesnek tartja Smeetz a háborus gyűlöletet szító porosz ügynököknek és a munkásvezéreknek a Ruhr-vidékről való kiutasítását.

mindig mellettem volt. Egyszer kiböktem, hogy korán szoktam felkelni a kertben olvasok vagy dolgozom. Ettől kezdve, minden reggel átlavagolt, csak mintha erre volna dolga s bedobott a kerítésen egy szál virágot.

— Csak egy szál virágot? Nekem egész bokrétát szoktak hozni.

— Én ezt az egy szálat is el szoktam tenni.

— Én az egész halmazt el szoktam dobni.

— Később meg is állt a kerítésnél s egy pár szót váltottunk.

— Bökolt, ugye?

— Nem. Többnyire az időről meg a természéről beszélünk. Az utóbbi időben átjött este is és együtt sétálgattunk a ház előtt.

— És a szereiméről beszél neked. Akkor már szeretettétek egymást.

— Oh, a kezdettől fogva szeretttük egymást, de arról nem beszélünk. A csillagokat néztük, vagy a virágokat magyarázta, hogy melyik milyen, s mit lehet belőlük oltani. Egy este aztán, ezelőtt egy héttel — de nem, nem, nem mondom...

— Mondd kérlek, mondd Tilda, könyörgött Lenke s keble szabálytalanul hullámozott. Mi volt ezelőtt egy héttel?

— Igazán, ugy restellem...

— Kérlek...

— Hát egy este egy és ugyanazon virág után nyultunk mindketten. Én a virágot meg is fogtam, ő pedig a kezemet.

— Aztán?

— Aztán megszorította és én hagytam.

— Aztán?

— Hát semmi aztán.

— Mit jelent az, ha megfogja a kezedet?

— Milyen komikus vagy, hiszen az nagy gyönyörűség.

— Nem tudtam, ne haragudj, mondd tovább.

— Nincs sok mondani valóm. Tegnapelőtt reggel maga hozta be a szál rózsát, azt mondta, hogy itt felejtett valamit. Nem volt igaz, mert nem keresett semmit, hanem leült mellém. A mint tovább öltögettem, egyszerre csak azt érzem, nem, ezt már igazán nem mondom...

— Kérlek!

— Hát azt érzem, hogy megölel, magához húz.

Lenke megáll, két kezét lihegő keblére szorítja s félig nyílt ajkakkal lesi a szót.

— Akaratlanul a vállára hajtottam fejemet, ő megcirógatta és... és hát megcsókolt.

— De hát nem beszéltelek szerelmiről?

— Nem. Minek az? Meg lehet azt érezni, hogy kik szeretik egymást.

— Persze, meg lehet azt érezni, mondja Lenke, s maga elé meredve néz a levegőbe valamit, azt sem tudja mit, szomorubb lesz a tekintete s csupa fájdalom a szava.

— Minek is mondtad el? Miért kellett ezt megtudnom?

Nolly.

Botrány

a zentai kereskedő ifjak bálján

Verekednek a zentai politikusok

Sentáról jelentik: A keresztény kereskedő ifjak egyesülete vasárnap este az Eugen szálloda termében táncmulatságot rendezett, amelyen kinos jelenet játszódott le.

Ludaics Bogdán volt főszolgabíró és Branovacski Lázár, az Ipartestület alelnöke között szóváltás támadt, amely egyre hevesebb lett. Sértő szavakat váltak egymáshoz és a szóváltás hevében Ludaics Bogdán tetleg inzultálta Branovacski Lázárt.

Hétfőn a kinos ügynek folytatása lett. Délelőtt Ludaics Bogdán, Glücksthal dr. orvos társaságában hazafelé tartott lakására, amidőn az utcán elébe állott Branovacski Milán és kérdőre vonta Ludaicsot, amiért vasárnap este fivérét, Branovacski Lázárt, az Eugen szállóbeli bálon inzultálta.

Rövid szóváltás után Branovacski Milán megütötte Ludaicsot, aki erre revolvert rántott. A társaságban levő Glücksthal azonban megakadályozta abban, hogy a fegyvert használja.

A kettős inzultus városszerte nagy feltűnést kelt.

HIREK

— A sentai magyarság tovább szervezkedik. A Magyar Párt sentai vezetősége hétfőn este a Keceli vendéglőben értekezletet tartott, amelyen a párt vezérőlbizottságának vasárnapi határozata révén előállott helyzetet beszélték meg. A sentai pártvezetőség arra az igen helyes és követendő álláspontjára helyezkedik, hogy amennyi, mert a Magyar Párt a passzivitás álláspontjára helyezkedett, a szervezkedés munkájának nem szabad abban maradni. A párt határozata csak akkor lesz komoly és imponáló, ha mindenki megérti az elhatározás indokait s a párt deklarációjához hiven fog eljárni. A sentaiak éppen ezért a községekben és a tanyákon is tovább folytatják a szervezés munkáját, hogy egységesen gondolkodó és cselekvő egységes táborkba tömörítsenek minden magyart.

— Jegyzői kinevezések. Becskerekéről jelentik: Heim Kristófot Takulára segédjegyzőnek nevezték ki, Cserta Béla neuzinai segédjegyzőt pedig Melencére helyezték át.

— Márciusban lesz a kisantant konferenciája Bukarestben. Beogradból jelentik, hogy Beograd-Prága és Bukarest között állandó tárgyalások folynak a külpolitikai helyzetéről. Hir szerint a kisantant konferenciája március elején lesz Bukarestben.

— Elhalasztották a Délivasut-konferenciát. Beogradi jelentés szerint a Délivasut delegátusainak február 15-re tervezett konferenciáját ismeretlen okokból bizonytalan időre elhalasztották.

— Sztambolinszky merénylőjét letartóztatták. Szófiából jelentik: Sztambolinszky ellen elkövetett merénylet tettesét, a határon letartóztatták.

— Népszavazással döntenek a görög államforma kérdésében. Athénből jelentik: A görög forradalmi kormány elhatározta, hogy az országban népszavazást rendel el az államforma kérdésében. Így a nép maga fogja eldönteni, hogy Görögország köztársaság legyen-e, vagy királyság, de erősen hiszik, hogy a népakarat a köztársasági államforma mellett fog megnyilvánulni.

— Liberális politikusnak kínál tarcát a bolgár miniszterelnök. Szófiából jelentik: Sztambolinszki miniszterelnök tárgyalásokat folytat dr. Genadiev Nikolával, a bolgár nemzeti liberálist párt vezetőjével, annak érdekében, hogy vállalon tarcát kabinetjében. A lapok szerint a tárgyalások sikerrel kecsegtetnek és ez esetben Genadiev dr. a külügyi tarcát vállalná el.

— Állatbiztosító szövetkezet a sentai gazdakörben. A sentai gazdakör tagjai mozgalmat indítottak, amelynek célja egy szövetkezet megalakítása. A szövetkezet az állattenyésztés intenzívebbé tételében segítené tagjait s biztosítót intézet alakítana az állatok elhullásából eredő károk megtérítésére. Az életrevaló tervet a modern gondolkodású sentai gazdák lelkesen felkarolták.

A Marica

Eppen tíz esztendeje, hogy a Marica hírbe került. A balkáni háború idején. Három kérés volt akkor a Maricának, azaz hogy három legény versengett érte: a kissé már trottyos török, a szintén nem mai vadgásu görög és a hetyke bolgár. Akkor egészen kinullázták a peches törököt s a görög meg a bolgár szépen kiegyeztek egymással, megosztották a Maricát. A Marica felső részét megkapta a bolgár, az alsó részét a görög. Néhány évig így folytak, folydogáltak csendesen a Marica napjai. Nem volt ugyan már Törökországban ahol a többnejűség divik, mégis két törvényes ura volt. Közbejött aztán a világháború és a Maricával megint baj történt. Törvényesen elválasztották az egyik urától, a hetyke bolgártól és odaadták a felső részét is a görögnek. Nem sokáig örülhetett azonban a kissé megrokkant görög a Maricának. Az elmúlt őszzel eljött érte a régi gazdája, a török Steinach, vagyis Kemal pasa által megfialított fezes ember és fittvet hányva mindenféle pecsétes házassági levélre, egyszerűen elrabolta a Maricát. A szegény Marica azonban ezuttal is rosszul járt, mert tovább tart az érte folyó tízéves marakodás. Mint a lapok jelentik: a görög tegnap megszállta a Marica egyik fontos pontját.

Jaj igazis majd ellejtetem megmondani, hogy a Marica nem egy kis lány, hanem egy folyó, a mely hol Törökországban, hol Bulgáriában, hol Görögországban folytatja működését a szerint hogy a három közül melyik állam folytatja sikerrel a háborút a másik ellen.

(g. z.)

— Egy bécsi házmaster többszörös gyilkossága. Bécsből jelentik: Franz István házmaster hétfőre virradó éjjel késszurásokkal meggyilkolta anyját, hugát és menyasszonyát, majd egy kampós szegre felakasztotta magát. A rémes tett elkövetésének az oka, hogy a házmaster családja nem akart beleegyezni a szerencsétlen ember házasságába.

— Seipel osztrák kancellár február 20-án jön Beogradba. Bécsből jelentik, hogy az osztrák kormány végleges határozata szerint Seipel kancellár február 20-án jön Beogradba. A bécsi jugoszláv követ ez ügyben tegnap Beogradba érkezett és felkereste Pasics miniszterelnököt.

— Izmed pasa tárgyal a bukaresti jugoszláv követtel. Bukarestből jelentik: Izmed pasa hazautaztában Bukarestben hosszabb ideig tanácskozott Jugoszlávia bukaresti követével. A tanácskozás után Izmed kijelentette, hogy nincs ugyan tájékozódva a legutóbbi törökországi eseményekről és nem ismeri az antantnak küldött ultimátum szövegét, de meg van győződve, hogy a török politika békés fordulatot fog hozni.

— A vámhivatalok bevétele. Beogradból jelentik: A vámvezérigazgatóság jelentése szerint január második felében az ország vámhivatalainak vámbevétele 41,490.111 dinárt tesz ki.

Kinevezések. Az igazságügy-miniszter Procker József suboticei járásbírói irodatisztet állásában véglegesítette. A suboticei vasuti rendőrség vezetőjéül Bajalović Momcsillót nevezték ki. A sentai adóhivatalnál Bajić Miloradot és Trajković Vojint adótisztokká, Trkitić Nikoltá írnikká, a novi-bečjei adóhivatalnál Horvácki Vladent adótisztá, az alibunári adóhivatalnál Novakovics Vojánt írnikká, a török-hanizsai adóhivatalnál Nikolics Márkot írnikká, a bela-erkvai adóhivatalnál Stefanovics Szvetislávot írnikká és a kalai adóhivatalnál Zdravkovics Dragolyubot nevezte ki írnikká a pénzügyminiszter.

Novisadon már beszélni sem szabad magyarul. Novisadról jelentik: Vasárnap este 10 órakor egy novisadi postahivatalnok, akinek a nevét a rendőrség nem közli, egy barátjával a Magyar-utcaiban magyarul beszélgetett, mire egy arra menő tiztagu társaság felelőségre vonta, majd a társaság egyik tagja revolver-aggyal a postahivatalnokot olyan erősen fejbeütötte, hogy súlyos sérülést szenvedett. A megtámadott jelentést tett az esetről a rendőrségen és egyben közölte azt is, hogy a támadás után a fiatal emberek egy Magyar-utcai ház lakásának ablakait beverték és mikor a lakó az ablakon kiugrott, a támadók magukkal hurcolták.

Álarcos-bál Kikindán. Szombaton volt Kikindán az első nagyobb szabású mulatság. Az Athletikai-klub rendezett egy zártkörű álarcos bált, melyen igen sok szép maszk jelent meg. A sikerültebb álarcosok közül a következőket sikerült feljegyeznünk. Radivojević Iván (orvos), Szőlősy Béláné (török három hölgy), Kirschenhauser Imréné (sakk-tábla) Klein Bözse (trafikoslány), Grifaton Herczi (Pierotte) A zenét Kakas Antal pesti cigányprimás szolgáltatta. (w.)

Cirkus címmel február 15-én riportlap indul meg Novisadon Páll Tamás szerkesztésében. Az élénken szerkesztett lap nemcsak novisadi tárgyú cikkeket közöl, hanem megírja a Vajdaság minden érdekes eseményét, ami tárgyánál fogva kizárólag a napilapok kereteiből. Így első számában már többek közt két érdekes suboticei riportot, több becskeréki és sentai cikket hoz. A „Cirkus“-t a legjobb vajdasági írók és újságírók írják és bizonyára nagy népszerűségre fog szert tenni rövidesen mindenütt.

A suboticei Madách-estély iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg a közönség legszélesebb rétegeiben. Az est nívós műsorát már ismertettük és az február 15-én, csütörtökön este 8 órakor kezdődik a Bárány-szálloda nagytermében. Az est rendezése körül özv. Czéhner Andorné fáradozik és annak jóvedelme a nyugdíjasok gyorssegély irodája javára szolgál. A Madách-estre még csak csak egészen korlátozott számban kaphatók a jegyek a Reitter drogériában.

Legrosszabb üzlet a lengyel már. kagyártás. Egy lengyel szaklap megállapítás szerint Lengyelországban a legrosszabb üzleti vállalkozás a már. kagyártás. Az üzemi költségek és a »termelt« ár összetevéséből az a tény nyert megállapítást, hogy a múlt év decemberében belekerült az 1 márkás bankjegy előállítására 160 márkába, az 5 márkás bankjegyé 190, a 10 márkás 230, a 20 márkás 265, a 100 márkás 330 és az 500 márkás bankjegyé 420 márkába.

Dr. Mezey István orvosi rendelőjét megnyitotta. Belgyógyászati rendelés. Férfi és női nemű betegségek modern gyógykezelése. Rendel: d. e. 8-11. és d. u. 3-5-ig. Subotica, Cara Dušana-ut. 6. (Vass Adámmal szemben.) Telefon: 695.

Műszaki vállalat áthelyezés. Tisztelettel van szerencsém nagybecsű üzletfeleimet értesíteni, hogy vállalatomat f. év február 1-től Örmény-utca, az új Gerich-féle házba helyeztem át. Fuchs József egészségügyi berendezések, műszaki vállalat. Novisad.

A bécsi másfélmilliárdos csekk-csalás. Bécsből jelentik: Wetz F. Vilmos hivatalnokot, akit másfélmilliárdos csekk-csalásért letartóztattak, épp úgy, mint büntársát, Zdimera vegyeskereskedőt, család és silkkasztás miatt átadták a tartományi törvényszéknek. Wetz azt vallotta, hogy ő a hamisított csekket Tolnai Szigfridtól kapta, akit börtönbeli engedélyek hamisítása miatt vád alá helyeztek. Ugyanebben az ügyben egy állítólagos mérnök-doktor, Sugár Vilmost és Stergar Vilmos nevű embert, akik nemzetközi csekkhamisító banda tagjai és valamikor Horváth nevű embert a bécsi rendőrség felkérésére Berlinben letartóztatták.

Ácsorgó és hortyogó. Budapestről jelentik, hogy Thoroczky Elek butor-tervező iparművész kiállítását rendezett, amelyen újabban tervezett butorberendezéseit mutatta be. A kiállításon az egyes szobaberendezéseknél egészen új elnevezéseket használt. Így az előszobát elnevezte »ácsorgó«-nak. Az egyik lap ezzel az újítással kapcsolatban egy levelet közölt, amelynek írója a következő új elnevezéseket ajánlja a szobák elnevezésénél: a hálószoba helyett »hortyogó«, ebédlő helyett »csámcsogó«, konyha helyett a »rotyogó« és a szalon helyett »locsogó« kifejezéseket.

A vaskirály és a vaskirályné háborúja. Bécs szenzációja most az a háborúság, amely két artista között folyik. Nemrég lépett fel az egyik bécsi orfeumban Breitbart Zsigmond, ki estenként vasrudakat hajlít el, láncokat harap széjjel, emberekkel teli ringlispielt hordoz a nyakában s egy teli Daimler-autót enged a mellén keresztülgázolni. Egy másik kabarében megjelent most egy Hanussen nevű szuggesztőr s egy Farras nevű médium. Farras kisasszony gyenge, szőke lány, ki a szuggesztőr parancsára ugyanazokat a mutatványokat elvégzi, melyeket Breitbart. A két artista körül a hívőknek egész tábora fejlődött ki, szakértő bizottságok előtt igyekeznek bebizonyítani, hogy konkurrensük teljesítménye közönséges hamisítvány. Tízmillió fogadásokat kötnek, hogy melyikük harap át vastagabb láncot. Most Farras kisasszony vezet, ki éles szeggekkel kiveret deszkákra fekszik s ezt Breitbart sem tudja utánozni. A közönség este rörl-estére megostromolja a két kabaré pénztárát s a híres osztrák nyomorúság sem akadályozta annak, hogy százezer koronás belépődíjakat fizessenek.

Új vezérigynőség Subotícán. A régi jó hírnévnek örvendő »Jugoszlavia« általános biztosító társaság, mely eddig is vezérszerepet töltött be az ország biztosító intézetei között, a Subotícán működő címzetes főigynökségét kötvénykiállító vezérigynökséggé fejleszti ki. Az új vezérigynökség fel fogja ölelni a Felső-Bácska egész területét és arra van hivatva, hogy a rohamosan fejlődő biztosítási szakma minden elvénységével, gyorsaságával és pontosságával kapcsolódjék be a Felső-Bácska és Subotica közgazdasági életébe. Az intézet vezérigazgatósága az új vezérigynökség élére Pázmányi Zoltánt, a kiváló szakembert és ismertnevű közgazdasági cikkírókat állította, aki már el is foglalta új hivatalát és Lipkovics Jenő tükárral együtt teljes szakavatottsággal törekszik arra, hogy az üzletlel igényeit és kényelmét a vezérigynökség minden tekintetben kielégítse. Az új vezérigynőség a legközelebbi napokban új irodahelyiségekbe költözik és a biztosítási szakma minden ágazatában önállóan intézi suboticei és felső-bácskai üzletkörének összes ügyeit.

Butorok minden stilusban, csakis szolid kivitelben, Krausz Ede Novisad.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel: d. e. 9-12 és d. u. 2-5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4-52.

SZINHÁZ

A suboticei színtársulat becskeréki vendégszereplése. Becskeréki jelentés szerint a suboticei színtársulat február 17-én kezd meg vendégszereplését Becskeréken és az első előadásán »Stambul rózsája« szerepel.

A Falu rossza. A Műpártolók Körének derék gárdája hétfőn este felt ház előtt adta elő Tóth Ede örökbecsű remekét, a Falurosszát. Gyorsan pergő előadásban került színre a már sokszor játszott, de mindig frissen ható gyönyörű népszínmű. A szereplők közül ezutal is szép sikere volt Pietsch Ferencnének, aki — Finom Rózsai szerepét temperamentumosan adta. Igen jó volt Feledi Boriska szerepében Deutsch Janka, valamint Bátki Tercsi szerepében Beck Ica. Gőndör Sándort a műkedvelőknek egy vendége, Thurzai Mátyás adta és szépen csengő iskolázott hangon előadott dalaival osztatlan tetszést keltett. Gonosz Pista szerepét kifogástalan alakításban mutatta be Szabó Marci. Minden egyes szereplő teljes igyekezetével járult hozzá az est szép sikeréhez. A közönség minden szereplőt zajos tapssal tüntetett ki.

SPORT

Budapesti eredmények. M. T. K.—B. T. C. 4:0. A bajnoksapat csatársora kiváló formát mutatott. F. T. C.—M. A. C. 1:0. Vasas—V. A. C. 2:2. Törökvs—Zugló 0:0. III. ker. K. A. C. 1:1.

A Szegedi A. K. olaszországi győzelmei. A Szegedi A. K. csapata olaszországi turnéján legutóbb a Bari válogatott csapatát győzte le 3:1 (2:1) arányban. Szombaton Toronto válogatott csapatát 3:1-re megverte a szegedi csapat, amely mindkét alkalommal lendületes, szép játékokat produkált.

Az U. T. E. újabb veresége Spanyolországban. Az újpesti csapat vasárnap a Valencia F. C. csapatával mérkőzött, amely 2:1-re megverte.

A Typograph SC előkészítő bizottsága kedden este 6 órakor összejövetelt tart a Nemzeti kávéházban a 18-án tartandó alakuló közgyűlés programjának összeállítására céljából. Pontos megjelenést kér az ügyvezető elnök.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, február 12. Tartott irányzat, élénk forgalom mellett. Buza, bácskai, 77-78 kg.-os 450 dinár, ótengeri 310 dinár, prompt új tengeri 222.50-225 dinár, bácskai és szerémségi 245 dinár, száritott tengeri 300 dinár, csöves tengeri 184 dinár, árpa 64 kg.-os, bácskai 310-312.50 dinár, 0.25 liszt 643.75 dinár, főzöliszt 625 dinár, 6os kenyérliszt 500 dinár, maionbüköny, zsák nélkül 175 dinár, zsákkal 180 dinár.

Beograd, február 12. A tőzsde ünnepp miatt zárva van.

Zürich, február 12. Zárlat: Berlin 0.0186 (0.0175), Holland 210.60 (210.50), Newyork 532.50 (432.75), London 24.95 (24.94), Páris 32.80 (33.15), Milánó 236.25 (25.72), Prága 15.80 (15.80), Budapest 0.2050 (0.2050), Beograd 5.10 (4.95), Bukarest 2.55 (2.50), Varsó 0.0140 (0.0150), Bécs 0.0075 (0.0075).

Budapest, február 12. Zárlat: Beograd 25, Berlin 10, Bukarest 13, London 123.50, Varsó 7, Amsterdam 10.40, Prága 78.50.

KÖZGAZDASÁG

Motorokat vámmentesen lehet behozni. A pénzügyminisztérium hatásköre alá tartozó fővámgazgatóság 552/1923. szám alatt rendeletet adott ki, melynek értelmében gőzkazánokat, gőzgépeket és a hozzájuk tartozó géprészeket a jövőben vámmentesen lehet behozni az ország területére, a fővámbivatal előzetes engedélye nélkül, csupán az illetékes kereskedelmi és iparkamara hozzájárulása szükséges. Egyéb szerszámok, gépalkatrészek és nyersolaj behozatalához a kereskedelmi minisztérium igazolványa szükséges arról, hogy a kérdéses árukat mint félgyártmányokat a királyság területén nem állítják elő. A kérvényhez csatolni kell az eredeti számlát és az illetékes kereskedelmi- és iparkamara igazolványát arról, hogy a kérvényező tényleg iparvállalat tulajdonosa és a behozott cikkeket saját szükségletére és nem továbbeladás végett importálja. A fővámgazgatósághoz címzett kérvényeket annál a vámbivatalnál kell benyújtani, amelynél a vámkezelést eszközölni akarják.

680. kg. tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 KERESZTBŐL álló buzaszámmat, mely már egy közönséges dubkossal el lett eszélve, szab. belső sínes géppel szakértő bizottság előtt utáncépellítettük.

PÉNZT, IDŐT és MUNKÁT takarítanak meg

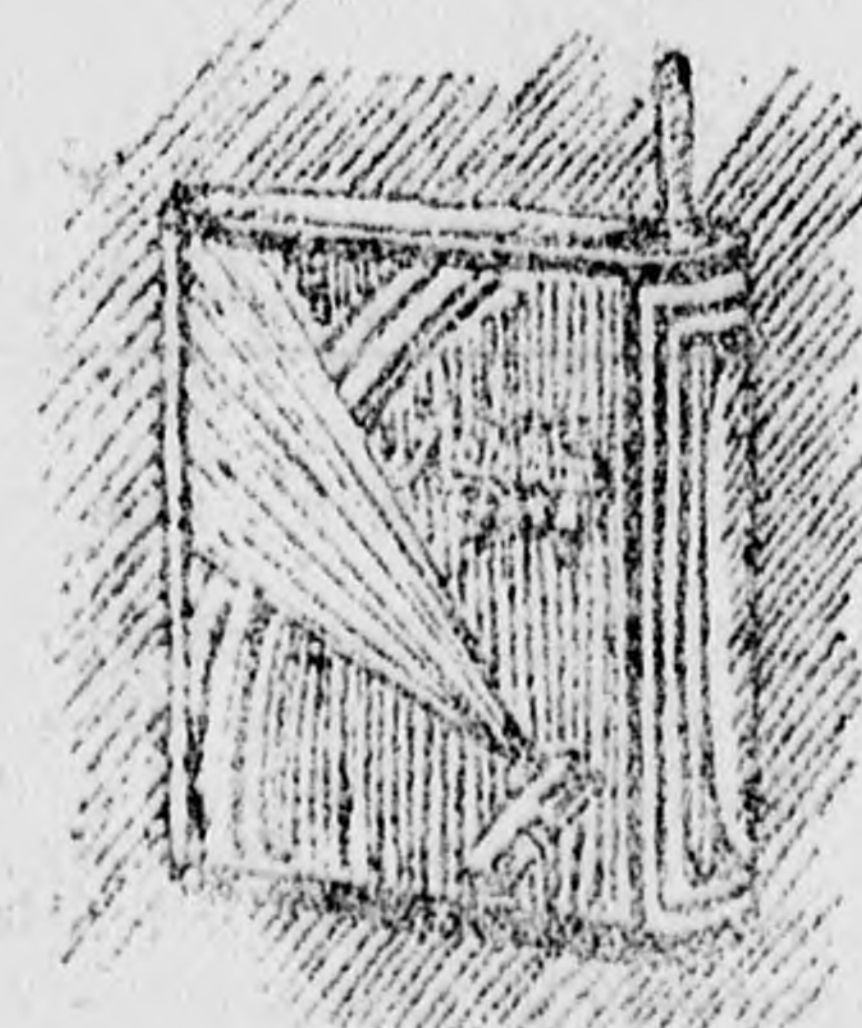
64 a STERN-féle szabadalmazott

DOBKOSÁR-BETÉTELECCSEL.

Kérdezősködésekre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

Generalno Zastupstvo Kardos I. Brachtold D. D. Novi Sad, LIPAN, Vojvodiansha 17/b.

Melyik zseblámpa-elem a legjobb?

Zseblámpa-hüvely és öngyújtók nagybani eladása eredeti gyári áron

Főlerakat a Vajdaság részére:

Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica

Kereskedőknek eredeti gyári áron!

NYILTTÉR.

Bevonulásom alkalmával ezton bucsuzom tisztelt vevőimtől és jó barátaitól.

Honig Ernő

a Klein Vilmos és Tsa cég
Sombor.

1053

Kinooperateur

levizsgázott S. H. S. illetőséggel azonnali be lépésre kerestetik. Ajánlatokat kér:

Kino Slavonija Vinkovci

„JUGOSLAVIJA“

ált. biztosító társaság

Tűz, üzemszünetelés, üveg törés, felőréses opás, szállítvány, értéküldemény, jég, baleset, szavatossági és életbiztosítások.

Subotica Vezérügynöksége

Sokoljska ul. 2 — T. l. 3-86.

Uj uri, női és rövidaru üzlet nyílt**Huspiacon**

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Rosenzweig Manó és Társa cégből kiléptem és saját nevem alatt Strosmajerova ul. 16. Huspiac, Markovicsfele házban uri- női és rövidaru üzletet nyitottam. Főtörökvésem oda forhatni, hogy t. régi és újvevőimet a legszolidabb és pontos kiszolgálásban részesítem.

Szíves pártfogást kérve maradtam teljes tisztelettel

Rosenzweig Manó**ESTÉLYI és TÁNCRUHÁK**

tavaszi divatujdonságok érkeztek

HEGYI női divatáruházába**SUBOTICA**

Aleksandrova ulica 7. szám

918

Pályázat.

A subotica izr. Szentegyletnél a szolgálás üresedésben van. Negyven évnél nem idősebb pályázók, kérvényüket f. hó 25-ig Reiter Gyula egyleti elnökhöz — igényeik megjelölésével — nyujtsák be. 930

Rubikos talicskákat

vasalva és vasalás nélkül készit

Első Sombori Kocsigyár

Napi teljesítmény 200 drb.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

VENDÉGLŐ, VEGYESKERESKEDÉS

fateleppel, táncteremmel, nagy lakással, bánáti nagyközség legforgalmasabb helyén családi okok miatt eladó.

Ugyanott egy jó forgalmu vegyeskereskedés házzal és 450 □-öl telekkel jutányos áron szabad kézből eladó. Fővebb felvilágosításra szolgál a tulajdonos

FOCHT KONRÁD, ČESTEREK

Bánat.

982

MÉSZKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

TELEFON 30.

A közelgő mész-szezonra való tekintettel már most ajánlatos a mész-szükségletet fedezni, mivel később a nagy kereslet következtében a szállítási lehetőség nehézségekbe ütközik.

Ia darabos, fehér romániai

MESZET

a legolcsóbb napiár mellett szállit:

SPITZER JÓZSEF

fakereskedő, Velika Kikinda.

Értesítés! Ezton is értesítjük t. vevőinket és az érdekelteket, hogy irodánkat Kralja Alexandra-utca 31. sz. alól

az új épületben, a Limánon, bejárat az Örmény-utcáról helyeztük át.

Amidőn magunkat továbbra is nagyrabecsült vevőink s az érdekeltek figyelmébe ajánljuk, vagyunk kiváló tisztelettel

„Danubia“ Erdőipari R. T. Bratislava novisadi fiókja. 1050

LEIPZIGI MINTAVÁSÁR 1923.

Ha Németországban vásárol árut, küldesse az eladó által közvetlen

BRÖDER és FENYŐ PASSAU

szállító címére. Rendszeres gyűjtőforgalom Passauból Zagreb, Novisad és Suboticára. Szállítási idő 18-20 nap. Olcsó fuvardíjtelek. Vasúti és dunaiszállítás. Érdeklődésre felvilágosításra szolgál

Bröder & Fenyő szállítóirodája

Novisad, Željeznička ul. 20. Bécs I. Sonnenfelsgasse 8. Passau, Bratfischwinkel 3. 925

Városi és községi

tűzoltóságok figyelmébe!

Modern, tökéletes, legújabb típusu német gyártmányu

kocsifecskendők és tűzoltószerelések

Jugoszláviában egyetlen nagy rakára

GERŐ IMRE NOVISAD

Željeznička-u. 66. — Telefon interurban 311.

KÖZSÉGEK villanyvilágítását, teljes hálózatok kiépítését szakszerűen és legelőnyösebb feltételek mellett vállalja, terveket és költségvetéseket kívánatra legtökéletesebben készit

FARAGÓ ISTVÁN SENTA

DEPERIA UL. 47. PÓSTAFIÓK 28. 863

ELADÓ

üzemnagyobbítás miatt egy jókarban levő

60 HP szivógázmotor

Üzemben megtekinthető.

Szíves érdeklődéseket

Kohán Vince és Fiai hengermalom Subotica címre kérjük beküldeni. — Telefon 31. 1057

GUMMISAROK és GUMMITALP

olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban óv nedvesség és hideg ellen!

Bükk-, gyertyán-, cser-, tölgy

TÜZIFA

Bognárok részére körísrök, kádárdonga és kész hordók.

Bármely kályhában égő darabos szén, kovácsos szén faszén, aprított fa 40 dinárért, vagontelekben és kicsinyben legolcsóbban

KRIKS i DRUG cégnél

Subotica, Save Telelije (Halaški) 52. alatt kapható. — Telefon 425. 389

ADLER és BÜCHLER — SZÖVETÁRUHÁZ —

Zagreb, Preradovićeva ul. 2.

keres elsőrendű, szakmabeli

üzletvezetőt

azonnali belépésre. 1056

Keresünk önálló gabona vagy malomszakmában **könyvelőt.** Német és szerb jártas nyelv tudással

birók előnyben részesülnek. — Fizetési igénnyel megjelölt ajánlatok küldendők:

Bálint Testvérek, Stari-Bečej, címre. 1023

Jégvermet

megettölve vagy üreset keresek

Schvarcz borkereskedő

Senčanski put 17. 1067

Főmolnárt keresek

mielőbbi belépésre ujonnan szerelt 11 járatu sikszítás vám és kereskedelmi őrlésű basahidi hengermalomba. Csak is olyanok pályázzanak, kiknek szakképzettsége és nag jártassága van a vám- és kereskedelmi őrlésben.

BERGER MÁRTON
malomtulajdonos Vel. Kikinda

Fagykenőcs

fagyást pár nap alatt tökéletesen meggyógyit.

Kapható:

LACKNER DROGERIÁBAN

Kralj Aleksandra ulica, Hotel Nacionalnál szemben.

Állást kaphat

icés, főpincér, szobaasszony, kaszirnő, portás, szoptatós

dada, házmester és szakácsné

Szálloda-, étterem- és kávéház- személyzet közvetítő

Eberhardt-iroda

Subotica, I. Agina ulics 2.

(Tejpiac mögött.)

Hétfőtől szerdáig **NINCS ELOADÁS**

Lifka

A kis hazátlanok

febr. 15-től
febr. 18-ig
csütörtöktől
vasárnapig

1. rész:
Páris gyermekei 6 fölvonásban.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Állatkörök az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 dinár, negyedévre 135 dinár. Kérdezőkódokhoz válaszlevegő mellékelendő.

Rövidárusegéd, fiatal, felvétetik, Basch József, Pašičeva ulica 2. 1073

Fűszerberendezés eladó Szimity Milánnál Sentán, Kraljević Djordje ulica 18. 1013

Korrespondent deutsch, ungarisch mit guten Kenntnissen der englischen und italienischen Sprachen wünscht seine Stelle ändern. Offerte in die Redaktion sub "Korrespondent". 1066

Ház fűszerüzlettel más vállalat miatt eladó. Azonnal átvehető. IV. Velebićka ulica 32. 1010

ARANYAT, BRILLIANT, drágaköveket legmagasabb áron vesznek. Órákat és ékszereket legzakoszerűbben javítok és legolcsóbban árusítok. Friedmann Dezső órák és ékszerész Subotica, Alexandrova ul. Állami tisztviselőknél javításoknál 20 százalék engedmény. 6086

VÉTEL-ELADÁS

ZÁLOGINTÉZET

Ékszerekre kölcsönt ad. Adás-vétel. Raglánoknak gyapjuszövet olcsón eladó. I. Bogovićeva (Kinizsi) ulica 12.

Nyersolajmotor 10 HP, iekvő típus. Kompressziós gyújtású, vaskocsra szerelve, eladó. Pongrácz Imre, Staribečej. 999

Megvételre keresek egy 4x5 vagy 4x4 méter nagyságú, keveset használt, jó állapotban levő ebédlőszőnyeget. — Hoffmann fűszeres, csirkepiac. 966

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi áron veszünk vörös, sárgaréz, ólom, horganyt, öntött vas-hulladékot. Megyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átfelében). Telefon 360. 6028

Magánjáró lokomobil 8 HP, 12 létkörös, fogaskerék rendszerű, hozzá 55 colos cséplő, teljesen újak, olcsón eladók. Zentai János, Subotica. 951

VAJJON?

a Duna áradása címén behoznak-e egy új adó-nemet, az áradó-t?

Eladó egy olajgyár berendezés

egészben vagy az egyes gépek külön is. Egy stabil kazán 18 1/2 m² gőzgép 15 HP, két hidratikus prés, kézi prés, kettő hengerezék, kettő pörkölő, transmissziók, taresók szjak. Azonkívül egy Haggenmacher függő háromrétű sikszita, daratírozó egy 20° komplett kőjarat. Tudakozható Neuhaus Mór, Vrác. 1013

Weitzenfeld és Társa Subotica

Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Sentai-put
Táviratcím: KENDERIPAR.
Telefon 190. Alapítva 1902.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokrócsokat, tűzoltó és kerti tömlőket, új lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, mindennemű házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek.

febr. 12-től
febr. 14-ig
hétfőtől—
szerdáig

Közö

A sárga rém

celekív dráma 6 fölvonásban.

Főszereplők:

AND EGEDE DISSEN, MÁRTON ERZSI.

Eladó egy garnitúra 6-os magánjáró Hofherr-féle cséplőgép. Schleif István, Srbobran. 1016

Eladó utányos árban egy 6-os huzatos Claiton Schuttlervort gyártmányú cséplőgarnitúra, teljesen üzemképes állapotban. Csak komoly vevővel tárgyalok. Lázár Mihály, Maliszentmiklós. 1014

Féltáron eladók elsőrendű perzsaszőnyegeket elutazás miatt. Usporedna 4. 952

Féltábil gőgép kerestetik 44—60 HP, kitűnő állapotban. Részletes ajánlatok Boschán J. Kraljevića, Djordja ulica címzendők. 991

Nagy tejesarnok teljes berendezéssel eladó, üzembelen megtekinthető és azonnal átvehető. Cím: Mlekar, Srpski Krstur, Bánát. 993

Tizenhárom lovas szivógáztelep legjobb állapotban, Nemzeti koptató, Radial szíták, üzembelen láthatók utányos áron eladók. Radács, Potiski-svetinikola. 1048

Keresek négy lukas morzsolót motor nélkül. Szemesi János, Pacsér. 1042

Eladó 12 HP szivógázmotor Viktorle cséplővel. Szemesi János és Társa, Pacsér. 1041

Keresek magányos fiatal cséplőt, 1100 mm, ármegjelölés mellett. Radvánszky János, Pacsér. 1040

Új cserépkályhák utányos árban kaphatók. Javítások elvállaltatnak. Rudics ulica 1. 1068

DIAMANT

Pékek figyelem! „DIAMANT” Hausser & Szobotka gyarból Wien-Stadtban, békebell minőségben, kapható biztatólag a vezérképviselőnél Jugosávia számára

Edvard Dužanec, Zagreb
erakat Strossmaierova ul. 10. Övekközlök peralaku vagy felyekory utazásoktól.

Műlábak, műkezek,

egyzestartó fűzők készítő és javító műhelye

Schönbrunn Subotica, Pašičeva 5. Telefon 275.

KÜLÖNFÉLE

LAKAST egy vagy kétszobást, butorral vagy anélkül keres a Főter közelében gyermektelen házaspár. — Cím a kiadóban.

Lillom - crème egyedül biztos szer szelő, májfoltok, miltesserrek ellen. Kapható Illés gyógytárban, főpostával szemben. 59

Vörshagyma postacsomagokban kapható 40 Dinár klgként, pénz előleges bekulésével — bérmentve. Brummer Antal Subotica. 1019

Szegeden, Kormányos utcában, gondozott ház több kis és egy nagy lakással, nagy kerttel jogoszláviai ingatlanért elcserelehető. Érdeklődni Gőzfűrészt. r. nál St. Kanizsa lehet. 1044

Kiserőnm Magyarországon. Soltvadkert mellett iekvő 20 holdas elsőrendű fekete termőföldemet Jugoszláviaiban esetleg kisebb birtokkal, szőlővel vagy házzal. Bővebb felvilágosítást a nagytrafikban Subotican. 1070

Örökbe adnám két hónapos kis fiamat. Cím a kiadóban. 1058

Butorozott szoba kiadó. Ugyanott két nagy helyiség raktárnak kiadó. Cím a kiadóban. 1039

2 szabadonfüggő sikszitát

6 sor finom őriésre „SFK” „LUTTER” vagy „AHE” g ártiményt. Ajánlatok t. I. Janić i drug az Interreklam d. d. képviselői O siek I., Lončarska ulica 7. Telefon 543 kő nek. 1055

Eladó malom

5 dupla hengerezékekkel és 2 pár kővel.

Megtekinthető Bašahidán Kikinda mellett. Felvilágosítással — I. Janić i drug az Interreklam d. d. képviselői O siek I., Lončarska ul. 7. szolgálják.

LEVELEZÉS

Nősülés céljából ismeretséget keres egy művelt exportalmi főmolnár, valáskülönbség nélkül, idősebb művelt leánnyal vagy gyermektelen özvegyvel, hozomány megjelölésével leveleket a kiadóhivatal címemre küld „Boldogság” jelige alatt. 1009

FOGLALKOZÁS

Gépiró kisasszonyt német, magyar gyorsírással azonnali belépésre keresünk. Szerbül tudó előnyben. Rosenfeld Testvérek vaskereskedők Subotica.

Egy helybeli iparvállalat tőkével bíró vezető társat keres. Telefon 622. Paje Kujundžića ulica 34. 1080

Szobaleányt felvesz Heister Sanatorium. 1001

Magányos urhoz gazdasszonyt ajánkozik 26 éves nő vidékre is. Ajánlatokat »Gazdasszony« jeligére a kiadóba kér. 993

Hivatalnoknő hosszabb írodai (pénztárnoki) gyakorlatl állást keres. Beszél magyarul, németül, meglehetősen szerbül, magyar gyorsíró, könyvelést tud, igényei szerények. Szives megkereséseket kér »Pénztárnok« jeligére.

Segédet és kiralatrendezőt

mindkető a TEXTIL osztályhoz azonnali belépésre keresünk. Csak önálló erők jönnek figyelembe. — Ajánlatok Deutsch és Polacsek céghez Sombor intézendők.

Eladó 5 dupla Radial SZITA

3 trier (2 elő- és 1 utótrier), 1 tengeri morzsoló felvilágosítással I. Janić i drug, az Interreklam d. d. képviselői O siek I., Lončarska ulica 7. szolgálják. 1053

Beamer(in), der deutsche Sprache in Wort und Schrift mächtig, sofort aufzunehmen gesucht. Stenographie und Maschinenschrift erwünscht. Medgyansky i Drug Eisenhandlung, Subotica. 894

Főmolnári állást keresek egy praxissal vám és kereskedelmi malomban. Szerelésben és famunkában teljesse jártas. Ajánlatokat Odor József St. Szivacra kérek. 974

Osijek melletti szállásra egy praxissal bíró gazda, továbbá fiatal, jó megjelenésű lehetőleg nőtlen parádés kocsi, amennyiben nős, úgy felesége szobaleányként azonnali belépésre kerestetnek. Ajánlatokat Radanović i Comp. céghez Osijekre vagy Somborba küldendők. Esetleg személyes jelentkezés. 986

Fiatall boltiszolga felvétetik. Révai mézkereskedő, Terezijska ulica 1.

Fa-szakmábót kereskedelmi érettségivel bíró fiatal, ember, könyvelő, magyar, német levelező, ügyes expedítor állást változtatna március elsejei vagy 15iki belépésre. Cimeket »Török« jeligére a kiadóhivatalba kér. 1072

Diktatsichere, selbständige Korrespondentin sucht deutsche Korrespondenzarbeit für ganzen Tag. Antrg. erbeten unter Korrespondentin an das Blatt. 1037

Elsőrangú uriház vezetésehez a háztartás minden ágában teljesen jártas, finom disztigvált nő kerestetik. Magas fizetés, kitűnő ellátás és bányamód biztosítva. Fényképes ajánlatokat kérek »A. P.« jeligére a kiadóba. 1060

170 korona

apritott fa

kivánatra házhoz szállítva
Hásábfá kicsinyben és nagyban
Pontos és gyors kiszolgálás

Werber Emil

Paja Kulandžića ul. 45.

BIOSKOP

LIFKA A kis hazátlanok

1923. február 15-től, csütörtöktől kezdve
A világhírű GAUMONT filmgyár remeke

5 részben. Főszereplő a leghíresebb francia komikus Tih-Min és Judex
15szereplője BISCOT.